

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2016. év április hó 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette miatt az I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 31.B.167/2015/37. számú ítéletét az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. r. és a VII. r. vádlottakkal szemben megváltoztatja.

Az I.r. vádlott terhére értékelt bűncselekmények jogszabályi hivatkozását az 1978. évi IV. törvény 225.§-a szerint jelöli meg, a vele szemben kiszabott büntetést 2 (kettő) év próbára bocsátásra enyhíti.

A II.r. vádlottat 2 rb., a IV. r. vádlottat 3 rb. - helyesen felbujtóként elkövetett - hivatali visszaélés büntette (Btk.305.§ a/ pont) miatt emelt vád alól tekinti felmentettnek.

A III.r., a IV r., az V r., a VI. r. és a VII.r. vádlottakkal szemben alkalmazott intézkedést megrovásra enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. r. és a VII. r. vádlottakkal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 35.370,- (harmincötezer-háromszázhetven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék 31.B.167/2015/37. számú, 2015. november 27-én kihirdetett ítéletével az I. rendű vádlottat 8. rb. a Btk.305.§ a/ pontja szerinti hivatali visszaélés

büntette miatt - halmazati büntetésül - 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 2.000.- forintban állapította meg. Az így kiszabott összesen 500.000.- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 250 nap szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni.

A III. rendű vádlott bűnösségét 1. rb., a IV. vádlottét 3. rb., az V. rendű vádlottét 1. rb., a VI. rendű vádlottét 2. rb., a VII. rendű vádlottét 1. rb. az 1978. évi IV. törvény 225.§-a szerinti felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében állapította meg, ezért e vádlottakat - személyenként - 2 évre próbára bocsátotta.

Az I. rendű vádlottat 5. rb., a II. rendű vádlottat 2. rb., a IV. rendű vádlottat 3. rb., hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Rendelkezett még a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész három nap gondolkodási időt tartott fenn, majd joghatályos fellebbezést terjesztett elő a felmentő és részfelmentő rendelkezések miatt és valamennyi vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása, II. rendű vádlott esetében büntetés kiszabása végett.

Az elsőfokú ítélet ellen az I., a III., az V. és a VI. rendű vádlott és védője három nap gondolkodási időt tartott fenn, közülük az I. rendű vádlott védője felmentés végett fellebbezést jelentett be.

A II., a IV., és a VII. rendű vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1305/2015/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Átiratában és képviselője a Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén is támadta a felmentő rendelkezést, mivel álláspontja szerint nem csupán információcsere történt az 1/ és a 3/d tényállásokkal érintett esetekben, mivel az ott körülírt két gépjármű forgalomból való kivonásának ténye adatváltozás, és a kódszótárból adott felvilágosítás is adatszolgáltatásnak minősül az 1999. évi LXXXIV. Törvény 2, 7, és 13. §-a szerint.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések enyhék, nem alkalmasak a büntetési célok biztosítására.

Ezért azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlottal szemben változtassa meg. A II.r. vádlott bűnösségét a váddal egyezően állapítsa meg, míg az I.r. és a IV.r. vádlottak bűnösségét a részfelmentéssel érintett esetekben is - a váddal egyezően - állapítsa meg.

Az I. rendű és a IV. rendű vádlottakkal szemben - végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés, a további vádlottakkal szemben pedig pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A nyilvános ülést megelőzően az V. rendű vádlott védője észrevételt nyújtott be, amelyben részletesen kifejtette, hogy miért tartja alaptalannak az ügyészség súlyosításra irányuló

fellebbezését, egyben utalt az elsőfokú bíróság előtti eljárásban hivatkozott téves feltevésre vonatkozó érvelésére, mint büntetést kizáró körülményre. Összességében azonban az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén az I. rendű vádlott védője a fellebbezését akként módosította, hogy a 4, 5, 6 tényállásban foglaltak tekintetében a felmentésre vonatkozó fellebbezését már nem tartotta fenn. Ellenben az 1, 2, 3 a/, b/ és c/ pont tekintetében továbbra is vitatta a bűncselekmény elkövetését, részben információ cserére, részben a GIRO rendszer hibájára hivatkozva. Védencével szemben pénzbüntetés alkalmazását és az ügyész súlyosításra vonatkozó indítványának elutasítását kérte.

A további vádlottak védői is az ügyészi fellebbezés elutasítását és az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták.

A II. rendű vádlott védője kifejtette, hogy a védencére vonatkozó és felmentést eredményező tényállás megalapozott, és ezért irányadó, az ügyészség nem jelölt meg olyan konkrét megalapozatlansági okot, amely a megváltoztatást indokolná.

A III. rendű vádlott védője lényegében az elsőfokú eljárásban előadott perbeszédét ismételve kifejtette, hogy csak az értheti meg az ügyintézés, aki - mint korábban ő maga is - ott dolgozott, ezért sem az elsőfokú sem a felülbíró bíróság nem értheti pontosan az eljárás menetét. Kifejtette, hogy a vád tárgyává tett tényállások csak az ügyfelek segítségét és az eljárás gyorsítását jelentették, és a vádbéli esetben állandó ügyfélkör volt az, aki megkapta telefonon a kellő tájékoztatást.

A IV. rendű vádlott védője is annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a részfelmentés tekintetében is megalapozott a tényállás, az ügyészség nem hivatkozott megalapozatlanságra, ezért a fellebbezés felülmérlegelést céloz. Közel évtizedes kollegiális viszony volt védenca és az I. rendű vádlott között. A többi védőkkel egyezően kiemelte, hogy nem volt olyan szabályzat, amely megtiltotta volna a telefonon történő felvilágosítást.

Az V. rendű vádlott védője fenntartotta az írásbeli észrevételeit.

A VI. rendű vádlott védője azt emelte ki, hogy volt érdemi ügyintézés, ezért nem tekinthető adatszolgáltatás kezdeményezésének a védenca magatartása. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítélet ellen nem éltek fellebbezéssel, de mégis védenca felmentését indítványozta a másodfokú bíróságnak, mivel álláspontja szerint információcsere történt.

A VII. rendű vádlott védője a védenca magatartása célzatának jogellenességét és szándékosságát vitatta; az ítélet helybenhagyását kérte.

A vádlottak az utolsó szó jogán védőjükhöz csatlakoztak. II. rendű vádlott az ügyész viszontválaszára reagált akként, hogy az ügyintézés azért folytatta Budapesten, mert munkáltatója telephelye ehhez kapcsolódott. V. r. és VI. r. vádlott nem vett részt a nyilvános ülésen, de távollétük nem jelentett eljárási akadályt, idézésük szabályszerű volt.

A bejelentett fellebbezések mind az ügyészség, mind pedig az I. rendű védő részéről alaptalanok voltak, illetőleg azok más tekintetben vezettek eredményre.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú perorvoslatok alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és a megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése szerint teljes terjedelemben felülvizsgálta.

Elsőként az eljárási szabályok megtartását vizsgálva azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű bizonyítási eljárást folytatott le, ahol nem szenvedtek sérelmet az eljárási szabályok. Az elsőfokú bíróság nemcsak az általános perrendi szabályokat tartotta be, de a kiemelt ügyekre vonatkozó előírásokat is.

A törvényszék beható vizsgálat alá vonta a nyomozati szakban végrehajtott titkos információgyűjtés eredményeként rendelkezésre álló adatok beszerzésének törvényességét és felhasználását, majd mivel ezeket - helyesen - törvényesnek találta, azokat a bizonyítási eljárás részévé tette és felhasználta.

A tárgyalási határnapokat a kiemelt ügyekre vonatkozó soronkívüliség szabályai szerint tűzte ki, de így sem tudta korrigálni az eljárás nyomozati szakban való elhúzódásából adódó hátrányt. A fentiekben rögzített titkos információszerzés adatai már 2011-ben rendelkezésre álltak, és felhasználásuk sem szenvedett késedelmet, a vádemelésre azonban csak 2015. februárjában került sor.

Az eljárási szabályok megtartását követően a másodfokú bíróság az ügy érdemét vizsgálta.

A törvényszék kellően felderítette az ügy ténybeli és jogi elbírálásához szükséges adatokat, lefolytatta a szükséges személyi bizonyítást, majd az okirati bizonyítás körében a rendelkezésre álló adatokon túl is beszerezte a vád tárgyává tett gépjárművekkel kapcsolatos eljárások megindításának kezdetére vonatkozó adatokat és körültekintően tisztázta a kódszótárba történő felvétel időpontjait is.

Az elsőfokú bíróság nemcsak az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, de maradéktalanul eleget tett az indokolási kötelezettségének is. A rendelkezésére álló bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte és mérlegelte, majd helyes, irathű, és hiánytalan tényállást állapított meg, amely mentes volt minden megalapozatlansági hibától, ezért a másodfokú eljárásban is irányadó volt, és a felülbírálat alapját képezte.

Az elsőfokú ítélet kihirdetése óta bekövetkezett változás miatt a személyi részben annyiban kell az ítéletet pontosítani, hogy az I. rendű vádlott özvegy családi állapotú a nyilvános ülésen tett bejelentése szerint, míg a történeti tényállásban az ítélet 7. oldalán a VI. r. vádlott rendbeliségét VI. rendűként kell helyesen megjelölni.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helyes és okszerű következtetést vont mind a felmentő rendelkezések esetében a bűncselekmény hiányára, mind pedig a vádlottak bűnösséget és büntetőjogi felelősségét megállapító körben.

Az 1. tényállás esetében a II. r. vádlott tudomással bírt arról, hogy az érintett gépjárművek forgalomból való kivonása megtörtént, de ennek ellenére a Budapest Lízing nem látta a GIRO rendszerben, noha az eljárás kezdeményezésétől számítva 15 illetőleg 7 nap eltelt. Az I. rendű vádlott is csak ismételt keresés után látta a közhiteles nyilvántartásban, hogy vádlott társa reklamációja jogos, és mivel a díjfizetés ellenében használt GIRO rendszer nem tartalmazta a helyes adatokat, ezért a II. r. vádlott ebbéli tudomását megerősítette.

A lefolytatott bizonyítás adatai szerint ugyan nem adható felvilágosítás a közhiteles nyilvántartásból telefonon, illetve díjfizetés nélkül személyesen sem, de a másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy helyes a bűncselekmény hiányára vont ténybeli következtetés.

Az elsőfokú bíróság által információ csereként megjelölt beszélgetés lényegében egyfajta reklamáció volt, hiszen ha a Budapest Lízing többszörösen is megfizette volna az adatszolgáltatásért a díjat, akkor sem jutott volna hozzá a hiteles adathoz a GIRO rendszerből, tudomását csak az I. rendű vádlott tudta megerősíteni a közhiteles nyilvántartás megtekintésével (és ő sem első alkalomra).

Nem értett egyet az Ítélet tábla az ügyész - a védői perbeszédre adott viszont válaszában kifejtett - álláspontjával a tekintetben, hogy mindezek ellenére is újabb és újabb díjakat kellett volna megfizetni, majd a téves információkért feleslegesen kifizetett díjat államigazgatási jogkörben okozott kárként visszapereelni.

Az I. rendű védő módosított fellebbezése nem volt értelmezhető, mivel az I. rendű vádlott is érintett volt e felmentő rendelkezéssel, ezért nem volt eltérő álláspont az I. fokú bíróság döntése és a védelem indítványa között.

A II. rendű védő hivatkozása az ítélet megalapozatlanságra sem volt értelmezhető, mert az ügyészség nem támadta a tényállást, a büntetőjogi felelősség kérdésében levont következtetés helyességét vitatta fellebbezésében.

A 3/d.) tényállási pont esetében IV. r. vádlott tudomással bírt arról, hogy szerepelnie kell a kódszótárban a keresett típusú gépkocsinak, azonban a GIRO rendszerben ez mégsem volt megtalálható, ehhez vette igénybe az I. rendű vádlott segítségét, miközben maga igyekezett megjelölni azokat a rendszámokat, amelyekhez tartozhat a keresett típus. Ebben az esetben is a GIRO rendszer pontatlansága miatt került sor a beszélgetésre és itt is bebizonyosodott, hogy a IV. rendű vádlott helyes információkkal rendelkezik, nem kell megindítani az eljárást a kódszótárba való (ismételt) felvétel végett.

A másodfokú bíróság e tényállási pont tekintetében is egyetértett az elsőfokú bíróság érveivel és a levont jogkövetkeztetéssel.

Erre figyelemmel maradt eredménytelen a felmentést illetve a részfelmentést támadó ügyészi fellebbezés.

Egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a további tényállások tekintetében megállapítható a vádlottak büntetőjogi felelőssége.

Nem fizették be az adatszolgáltatásért előírt díjakat és folyamatban nem lévő eljárások tekintetében kértek információt az I. rendű vádlottól, aki ezekről telefonján tájékoztatást nyújtott.

A telefonon való felvilágosításra vonatkozóan - a perbeszédnek miatt - utalni kell arra, hogy az ügy elbírálásában irányadó jogszabály nemleges információt nem szabályoz, hanem leírja, hogy miként kell megindítani az eljárást, miként kell lefolytatni, hogyan és mire kell az adatszolgáltatás díját megfizetni.

Ezekből pedig egyértelműen következik, hogy ez nem történhet telefonon, és ezt a nemleges tény nem is kell rögzíteni. Egészen más eset, ha valaki a nyilvánosan megismerhető telefonszámról érdeklődik az ügyintézés menete, a nyitvatartási idő, a szükséges okmányok, a díj mértéke stb. felől.

Az I. rendű vádlott az elsőfokú ítéletben kifejtettek szerint e magatartásával a hivatali visszaélést megvalósította, míg társai ennek elkövetésére felbújtották. Az elsőfokú bíróság jogi indokolása teljes és hibátlan, kiegészítése, ismételése szükségtelen.

Az ügyészség a vádemeléskor az elkövetés idején hatályos törvény megjelölésével emelt vádat, majd a perbeszédben az elbíráláskor hatályos 2012. évi C törvény alkalmazását indítványozta.

Az elsőfokú bíróság csak az I. rendű vádlottal szemben alkalmazta a hatályos törvényt az ítéletben megjelölt helyes indokok miatt, azonban a másodfokú eljárásban a később kifejtendők miatt már nem volt törvényes alap a főszabály alól való kivételre, és az elkövetéskor irányadó jogszabály alkalmazása helyett az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazására.

Az előzők miatt a vádlottakkal szemben egységesen az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvényt alkalmazta a másodfokú bíróság, ezért a rendelkező részben ezt megjelölte, ellenben a felmentő rendelkezésnek az emelt vádhoz kell igazodnia, ezért e körben meg kellett változtatni az elsőfokú ítélet rendelkező részét.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében feltárta a vádlottak javára és terhére figyelembe vehető körülményeket, és ezeket az ítéletben felsorolta. Annyi pontosítás szükséges mindössze, hogy a III. r. vádlott nem büntetlen előéletű, mert ittas vezetésért büntetve volt a személyi részben helyesen megjelöltek szerint.

Megvizsgálva az elsőfokú bíróság büntetést kiszabó tevékenységét, a másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék nem tulajdonított megfelelő súlyt az időmúlásnak. A vádlottak indokolatlanul hosszú ideig álltak a büntetőeljárás hatálya alatt. Már 2011-ben rendelkezésre álltak a lehallgatási jegyzőkönyvek, amelyek a tényállás alapjait jelentették, mégis évek múltak el a vádemelésig.

A terheltek meggyanúsítása megtörtént, és a három évig terjedő büntetési tétellel fenyegetett bűncselekmény miatt a ténybeli beismerés ellenére évek óta eljárás alatt állnak, noha munkájuk és életvitelük, korábbi (egy vádlott kivételével) büntetlen előéletük mellett ez komoly hátrányt jelentett.

Az elsőfokú bíróság helyesen reflektált a védők által hivatkozott társadalomra veszélyesség hiányának nem megállapítható jellegére, és a másodfokú bíróság osztotta az álláspontját és annak jogi érveit. Ennek ellenére a hosszú időmúlás és törvényalkotói akarat büntetési tételkereteiben megnyilvánuló tárgyi súly mellett, a másodfokú felülbírálat idejére már okafogyottá vált akár az ügyészség által indítványozott, akár az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetés kiszabás.

Kétségtelenül az I. rendű vádlott kivételével alkalmazott próbára bocsátás a szankció rendszerben intézkedés, de további halasztást és időbeli várakozást jelent az eljárás végleges lezárása helyett.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a bűncselekmény jogerős elbírálása idején a felbujtók tette már olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, amely megrovás alkalmazását teszi indokolttá. (1978. évi IV. törvény 71. §) Az I. rendű vádlott esetében a bűncselekmények halmazat miatt szükséges a próbára bocsátás alkalmazása, de már vele szemben sem indokolt büntetés kiszabása.

Erre figyelemmel az ítélet tábla a rendelkező rész szerint megváltoztatta a vádlottakkal szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrányt. (Be.372.§ (1) bekezdés)

Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései helyesek, azokat az Ítélet tábla nem érintette.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az államra terhelte.

Az ítélet ellen a fellebbezés további lehetőségét a Be.386.§ (1) bekezdése kizárja.

Budapest, 2016. év április hó 26. napján

. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró

.Vincze Piroska s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 31.B.167/2015/37. számú ítélete a Fővárosi Ítélet tábla 1.Bf.381/2015/7. számú ítéletében foglalt változások mellett az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű, az V. rendű, a VI. rendű és a VII. rendű vádlottal szemben jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2016. év április hó 26. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő